

GEMEENTE ROERMOND

Raadsvoorstelno. : 2009/102/1
Datum : 8 september 2009

Agendapuntno.:
Portefeuille: FIN

Onderwerp: Programmabegroting 2010

Aan de Gemeenteraad

1 SAMENVATTING

Het meerjarig begrotingssaldo 2010 – 2013 is met uitzondering van begrotingsjaar 2010 structureel niet sluitend. Het meerjarig tekort wordt met name veroorzaakt door de negatieve effecten van de meicirculaire 2009 algemene uitkering Gemeentefonds. Met het oog op de aanstaande gemeenteraadsverkiezingen en de financiële vooruitzichten van de komende jaren is in de begroting 2010 geen nieuw beleid met een structureel karakter opgenomen. Het meerjarig begrotingssaldo 2010 – 2013 bedraagt:

	2010	2011	2012	2013
Meerjarig begrotingssaldo 2010 - 2013	0	-1.650.144	-3.606.623	-6.109.897

In de begroting 2011 zal getracht moeten worden om, evenals in de afgelopen jaren, een sluitende meerjarenbegroting te presenteren. Daarvoor is in de organisatie het project “begrotingsanalyse” opgestart. De doelstelling daarvan is om het bestuur handreikingen te kunnen doen bij de integrale afweging van beleid en budget met het oog op de nadere uitwerking van de Strategische Visie 2020 en een nieuw coalitieprogramma en college uitvoeringsprogramma na de verkiezingen van volgend jaar.

Waarom wordt een besluit van de raad gevraagd?

- wettelijke taak beleidsgevoelig (CUP)
 kaderstellende taak overig, namelijk

Relatie met / achterliggende stukken

- coalitieprogramma/college-uitvoeringsprogramma/programmabegroting
 eerdere besluitvorming raad/beleidsdocumenten: Financiële kadernota 2010 (raadsbesluit 2009/072/2)
 motie/amendement, nummer:
 overig, namelijk

Financiële consequenties

- nee
 ja, € ten laste van regulier budget
 ja, € ten laste van reserve, begrotingswijziging bijgevoegd
 ja, € begrotingswijziging bijgevoegd

Risicoparagraaf

- nee
 ja

2 TOELICHTING

Inleiding

Voor u ligt de programmabegroting 2010 - 2013 van de gemeente Roermond. Nu de vooruitzichten voor het Gemeentefonds niet rooskleurig zijn, verdient het aanbeveling om terughoudend om te gaan met nieuw beleid. Een andere reden daarvoor is dat in 2010 een nieuwe gemeenteraad aantreedt. Onder het motto 'niet alles opmaken en voor een buffer zorgen' is zuinig en behoudend begroot. Daardoor heeft de gemeente ook in 2010 de financiële huishouding goed op orde. De programmabegroting is qua opzet gelijk aan de programmabegroting van het begrotingsjaar 2009. Met deze opzet van de programmabegroting wordt voldaan aan de wens van uw raad, vastgelegd in het coalitieakkoord, dat de programmabegroting meetbaar moet zijn op doelen, termijnen en financiën. Deze zullen in het komende jaar verder ontwikkeld worden waarbij gestreefd wordt naar een set van indicatoren en streefwaarden voor de begroting 2011 die in principe voor een periode van 4 jaar vaststaan. In de voorbereiding op de programmabegroting is door uw raad de financiële kadernota 2010 vastgesteld. De financiële kadernota 2010 gaf naast de kaders een inzicht in de ontwikkeling van het meerjarig begrotingssaldo 2010 – 2013.

Ontwikkeling meerjarig begrotingssaldo 2010 - 2013

Het meerjarig begrotingssaldo 2010 – 2013 is met uitzondering van begrotingsjaar 2010 structureel niet sluitend. Het meerjarig tekort wordt, zoals reeds gepresenteerd in de financiële kadernota 2010 en raadsvoorstel meicirculaire 2009, met name veroorzaakt door de negatieve effecten van de meicirculaire 2009 algemene uitkering Gemeentefonds.

De impact van de meicirculaire 2009 op het meerjarig begrotingssaldo 2011 – 2013 is enorm. De gemeente Roermond staat voor een grote uitdaging dit tekort weg te werken hetgeen in de begroting 2011 nader geconcretiseerd zal moeten worden. Uitgangspunt van de begroting 2011 zal zijn om, evenals in de afgelopen jaren, een sluitende meerjarenbegroting te presenteren. Daarvoor is in de organisatie het project "begrotingsanalyse" opgestart. De essentie van het project is een objectieve en onafhankelijke analyse te maken van de baten en lasten, zoals die op dit moment in de begroting zijn opgenomen. De doelstelling daarvan is om het bestuur handreikingen te kunnen doen bij de integrale afweging van beleid en budget met het oog op de nadere uitwerking van de Strategische Visie 2020 en een nieuw coalitieprogramma en college uitvoeringsprogramma na de verkiezingen van volgend jaar.

In het kader van het toezicht is de gemeente Roermond reeds vanaf het verschijnen van de meicirculaire 2009 in gesprek met de Provincie over de (meerjarige) financiële situatie van Roermond en de maatregelen die hiervoor zijn genomen. De provincie heeft hierbij aangegeven dat in eerste instantie de begroting 2010 zal worden beoordeeld. Is deze materieel sluitend (structurele lasten gedekt door structurele baten, volledige en reële ramingen), dan valt de begroting 2010 onder repressief toezicht. De meerjarenraming hoeft dan niet sluiten te zijn. Wanneer de begroting 2010 niet materieel sluitend is en de jaarschijf 2013 is dat ook niet dan valt de begroting 2010 onder preventief toezicht.

In het onderstaande overzicht wordt de ontwikkeling van het meerjarig begrotingssaldo 2010 – 2013 gepresenteerd. Vervolgens zijn de afzonderlijke ontwikkelingen nader toegelicht.

	2010	2011	2012	2013
1 Saldo programmabegroting 2009 meerjarig	58.328	-343.420	103.442	103.442
2 Mutaties financiële kadernota 2010 (raadsbesluit 2009/072/2)	330.286	360.728	511.484	913.971
Begrotingssaldo Financiële kadernota 2010	388.614	17.308	614.926	1.017.413
3 Begrotingswijzigingen na vaststelling financiële kadernota 2010	164.229	40.401	145.039	-219.403
4 Stelpost prijs en loonindex	179.826	4.052	-390.137	-1.301.113
5 Aframing dividend aandelen Essent	-256.300	-256.300	-256.300	-256.300
Begrotingssaldo 2010 - 2013 voor verwerking meicirculaire 2009	476.369	-194.539	113.528	-759.403
6 Meicirculaire 2009 algemene uitkering Gemeentefonds	-848.674	-1.455.605	-3.720.151	-5.350.494
Meerjarig begrotingssaldo 2010 - 2013 na verwerking meicirculaire 2009	-372.305	-1.650.144	-3.606.623	-6.109.897
7 Stelpost onderuitputting kapitaallasten	372.305	0	0	0
Meerjarig begrotingssaldo 2010 - 2013	0	-1.650.144	-3.606.623	-6.109.897

(- is bedrag t.l.v. begrotingssaldo)

AD 1. Saldo programmabegroting 2009

Uitgangspunt van het meerjarig begrotingssaldo 2009 – 2012 is het gepresenteerde meerjarig begrotingssaldo van de programmabegroting 2009 (pagina 10 programmabegroting 2009) . De programmabegroting 2009 is door Uw raad vastgesteld op 13 november 2008, raadsbesluit 2008/083/2.

AD 2. Mutaties financiële kadernota 2010

In de raadsvergadering van 3 juli 2009 heeft Uw raad de financiële kadernota 2010, raadsbesluit 2009/072/2, vastgesteld. Het totaalbedrag van de mutaties van de financiële kadernota 2010 wordt onder deze post gepresenteerd.

Het begrotingssaldo financiële kadernota 2010 sluit aan bij het gepresenteerde voorlopig meerjarig begrotingssaldo in de financiële kadernota 2010 (pagina 5 financiële kadernota 2010 Gemeente Roermond).

AD. 3 Begrotingswijzigingen

De begrotingswijzigingen tot en met de raadsvergadering van 3 juli 2009 zijn verwerkt in het bovenstaande overzicht.

AD. 4 Stelpost loon en prijsindex

De stelposten loon- en prijsindex waren in de financiële kadernota 2010 als PM post opgenomen omdat de definitieve kaders over loon- en prijsindex bekend zouden worden bij de publicatie van de meicirculaire 2009. Omdat de over de CAO onderhandelingen nog geen duidelijkheid bestaat is uitgegaan van de index die opgenomen is in de financiële kadernota 2010 zijnde 2%, bestaande uit de verwachte loonindex (1%) en de Reguliere periodieke verhogingen en bevorderingen, extra periodieke verhogingen, etc (1%).

De prijsindex is op basis van de meicirculaire 2009 bijgesteld van 2% naar 0,50%. Het effect op de meerjarenbegroting is in het onderstaande overzicht gepresenteerd:

	2010	2011	2012	2013
Stelpost loon- en prijsstijging	179.826	4.052	-390.137	-1.301.113

De raming van de stelpost loonstijging 2010 – 2013 kan wellicht nog aanpassing behoeven na vaststelling van de nieuwe CAO.

AD. 5 Aframing dividend aandelen Essent

In de raadsinformatiebrief inzake Begroting 2010 bent u geïnformeerd over het uitstellen van de afronding van de verkoop van de aandelen Essent. In de begroting 2010 is (conform het advies van de provincie) een dividendopbrengst van € 2,65 per aandeel opgenomen. In de begroting was, op basis van de werkelijke opbrengsten van de afgelopen jaren, een hogere dividendopbrengst geraamd. Derhalve is de dividendopbrengst afgeraamd met € 256.300,-

De verwachting is wel dat de verkoop in het 3^e kwartaal van 2009 afgerond wordt. Daarna ontvangt u een raadsvoorstel over de inzet van de boekwinst bij de verkoop van de aandelen Essent.

AD. 6 Effect meicirculaire 2009 algemene uitkering gemeentefonds

In de opbouw van de programmabegroting is ervan uitgegaan dat in de raadsvergadering van 24 september 2009 uw raad zal instemmen met de meicirculaire 2009 algemene uitkering Gemeentefonds, raadsbesluit 2009/088/2. De effecten van de meicirculaire 2009 zijn, vooruitlopend op uw besluit inzake de meicirculaire 2009, in deze post verwerkt. Het effect op het begrotingssaldo van de meicirculaire 2009 wordt in onderstaand overzicht gepresenteerd:

	2010	2011	2012	2013
Effect begrotingssaldo 2010 - 2013	-848.674	-1.455.605	-3.720.151	-5.350.494

(- is bedrag t.l.v. begrotingssaldo)

Voor een gedetailleerde omschrijving van effecten van de meicirculaire 2009 wordt verwezen naar het raadsvoorstel (nummer 2009/088/1) meicirculaire 2009 algemene uitkering Gemeentefonds.

Het ministerie van Binnenlandse Zaken zal de septembercirculaire 2009 presenteren na Prinsjesdag. Bij het opstellen van de begroting 2010 waren de uitkomsten van de septembercirculaire nog niet bekend. De septembercirculaire 2009 wordt ter behandeling aangeboden in de raadsvergadering 17 december 2009. Voorafgaande aan de begrotingsbehandeling op 12 november wordt u over de uitkomsten van de septembercirculaire 2009 geïnformeerd middels een raadsinformatiebrief.

Daarnaast hebben de VNG en BZK aangegeven dat meer duidelijkheid over de uitkomsten van het gemeentefonds na 2011 pas op 1 november 2009 verwacht kan worden.

AD. 7 Stelpost onderuitputting kapitaallasten

De meicirculaire 2009 algemene uitkering Gemeentefonds heeft een dermate negatieve invloed op het begrotingssaldo 2010 dat, om de begroting 2010 sluitend te presenteren, de stelpost onderuitputting kapitaallasten is ingesteld. Bij de herijking van de investeringsplanning blijkt jaarlijks dat de in de begroting opgenomen investeringsruimte nooit volledig wordt benut. Een analyse van de afgelopen 4 jaar laat het volgende beeld zien van de onderuitputting kapitaallasten:

Overzicht onderuitputting kapitaallasten 2006 - 2009 bij herijking investeringsplanning		bedrag onderuitputting
Herijking investeringsplanning 2006		935.312
Herijking investeringsplanning 2007		1.516.000
Herijking investeringsplanning 2008		2.149.854
Herijking investeringsplanning 2009		2.036.517
Gemiddelde onderuitputting afgelopen 4 jaar		1.659.421

De opgenomen stelpost van € 372.305,- is circa 22,5 % van de gemiddelde onderuitputting van de afgelopen 4 jaar en is derhalve realistisch. De stelpost is alleen ingesteld voor het begrotingsjaar 2010 omdat bij de begroting 2011 gezorgd moet worden voor een sluitende meerjarenbegroting. Daarvoor is in de organisatie het project "begrotingsanalyse" opgestart. Over het instellen van deze stelpost is overleg gevoerd met de toezichthouder. De toezichthouder heeft ingestemd met het opnemen van deze stelpost (incl. onderbouwing).

Ruimtevragende beleidsalternatieven incidenteel (reserve CUP 2007 – 2010)

Uitgangspunten van de programmabegroting 2010 zijn het CUP 2007 – 2010 (vastgesteld op 28 juni 2007), de programmabegroting 2009 (vastgesteld op 13 november 2008) en de financiële kadernota 2010 (vastgesteld op 3 juli 2009). In aanvulling op deze besluitvorming zijn in het kader van de voorbereiding op de programmabegroting 2010 de volgende 2 beleidsalternatieven verwerkt. Deze beleidsalternatieven zijn incidenteel en worden gedekt uit de reserve CUP 2007 – 2010 en komen derhalve niet ten laste van het meerjarig begrotingssaldo 2010 – 2013.

Progr	Korte omschrijving nieuw beleidsalternatief	begroting 2010		2011	2012	2013
		bedrag	struct. (S)	bedr.	bedr.	bedr.
2.1	Veiligheidshuis	0	i	70.000	0	0
3.2	Citybranding	175.000	i	0	0	0
Totaal nieuwe beleidsalternatieven		175.000		70.000	0	0

Gemeentelijke heffingen

De gemeente Roermond kent zowel landelijk als ook provinciaal een zeer gunstig gemeentelijk belasting klimaat. Dit blijkt uit het overzicht van het "Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden" (COELO). Van de circa 440 gemeente staat Roermond landelijk op de 22ste plaats van gemeenten met de laagste woonlasten voor meerpersoonshuishoudens. Provinciaal gezien, heeft Roermond in 2009 de op één na laagste woonlasten (gemeente Beesel heeft de laagste woonlasten).

De lokale belastingdruk blijft ook in 2010 laag. In de begroting 2010 is uitgegaan van een stijging van de prijsindex voor onroerend zaakbelasting en precariorechten van 0,50 % in 2010 evenals meerjarig voor de jaren 2011 tot en met 2013. De tarieven voor de afvalstoffenheffing, de reinigingsrechten en het rioolrecht dienen conform de voorschriften kostendekkend te zijn. In de begroting is dit uitgangspunt gehanteerd.

Risicoparagraaf

Voor de risico's wordt verwezen naar paragraaf 5.1 Weerstandsvermogen van de programmabegroting 2010.

Verkiezingen gemeenteraad

In maart 2010 vinden de verkiezingen voor de gemeenteraad plaats. Het begrotingsjaar 2010 is ook het laatste jaar van het College UitvoeringsProgramma 2007 – 2010 (CUP 2007 – 2010). In het CUP 2007 – 2010 heeft uw raad het nieuw beleid bepaald voor de begrotingsjaren 2007 t/m 2010. Dit beleid heeft betrekking op beleid waarvoor uw raad structureel middelen beschikbaar heeft gesteld en beleid waarvoor uw raad incidenteel middelen beschikbaar heeft gesteld tot en met het begrotingsjaar 2010. Uitgangspunt hierbij was dat de nieuwe gemeenteraad met ingang van het begrotingsjaar 2010/2011 de nieuwe speerpunten van beleid kan bepalen middels een nieuw CUP. Bij de behandeling van de financiële kadernota 2010 heeft de wethouder Financiën reeds aangegeven dat het college van B&W geen nieuw beleid opneemt in de programmabegroting 2010.

Strategische visie Roermond 2020

De strategische visie Roermond 2020 is door uw raad in de raadsvergadering van 30 oktober 2008 (raadsbesluit 2008/108/2) vastgesteld. De strategische visie Roermond 2020 geeft de beleidsmatige koers op hoofdlijnen aan die richtinggevend is voor de plannen die de komende jaren opgesteld worden. In de programmabegroting 2010 wordt op programmaniveau de samenhang aangegeven met de strategische visie Roermond 2020.

Opzet Programmabegroting

De programmabegroting 2010 is, op één onderdeel na, gelijk aan de opzet van de programmabegroting van 2009. In de financiële gegevens in de programma's wordt alleen het begrotingsjaar 2010 en 2011 weergegeven in plaats van de meerjarenraming van 4 jaar. Vanwege de onzekerheden in de economische situatie in de jaren 2012 en 2013 en het ontbreken van gegevens hierover in de meicirculaire 2009 algemene uitkering Gemeentefonds (ontwikkelingen als PM post in meicirculaire opgenomen) is de meerjarenraming 2010 – 2013 opgenomen in de bijlage 12 budgetautorisatie. Hiermee wordt voldaan aan de verplichting voortvloeiende uit de gemeentewet.

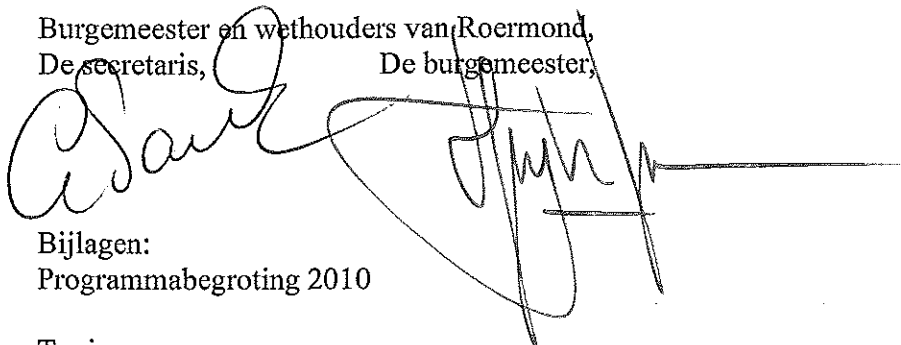
Per programma worden de beleidskader, de beleidsvoornemens zoals geformuleerd in het coalitieakkoord en het daaruit voortgevloeide College UitvoeringsProgramma 2007 – 2010 aangegeven. Tevens zijn per programma indicatoren en streefwaarden ontwikkeld waarop Uw raad kan sturen. Deze zullen in het komende jaar verder ontwikkeld worden waarbij gestreefd wordt naar een set van indicatoren en streefwaarden voor de begroting 2011 die in principe voor een periode van 4 jaar vaststaan. Tenslotte wijst uw raad middelen toe aan de programma's en autoriseert uw raad het college per programma bedragen voor de uitvoering ervan.

De bedragen per programma zijn verdeeld in lasten en baten. In de toelichting op de exploitatie worden alleen autonome ontwikkelingen van € 50.000,- en hoger opgenomen. In de toelichting op de investeringen worden alleen investeringen toegelicht van € 100.000,- en hoger. Voor een volledig overzicht van autonome ontwikkelingen en investeringen op productniveau wordt verwezen naar bijlage 4 autonome ontwikkelingen programmabegroting 2010 - 2013 en bijlage 3 investeringsplanning 2010 – 2013.

3 VOORSTEL

Voorgesteld wordt de programmabegroting 2010 vast te stellen.

Burgemeester en wethouders van Roermond,
De secretaris, De burgemeester,

The image shows two handwritten signatures in black ink. The signature on the left is larger and more stylized, while the one on the right is smaller and more compact. Both signatures are written over the printed names of the secretaris and burgemeester.

Bijlagen:
Programmabegroting 2010

Ter inzage: